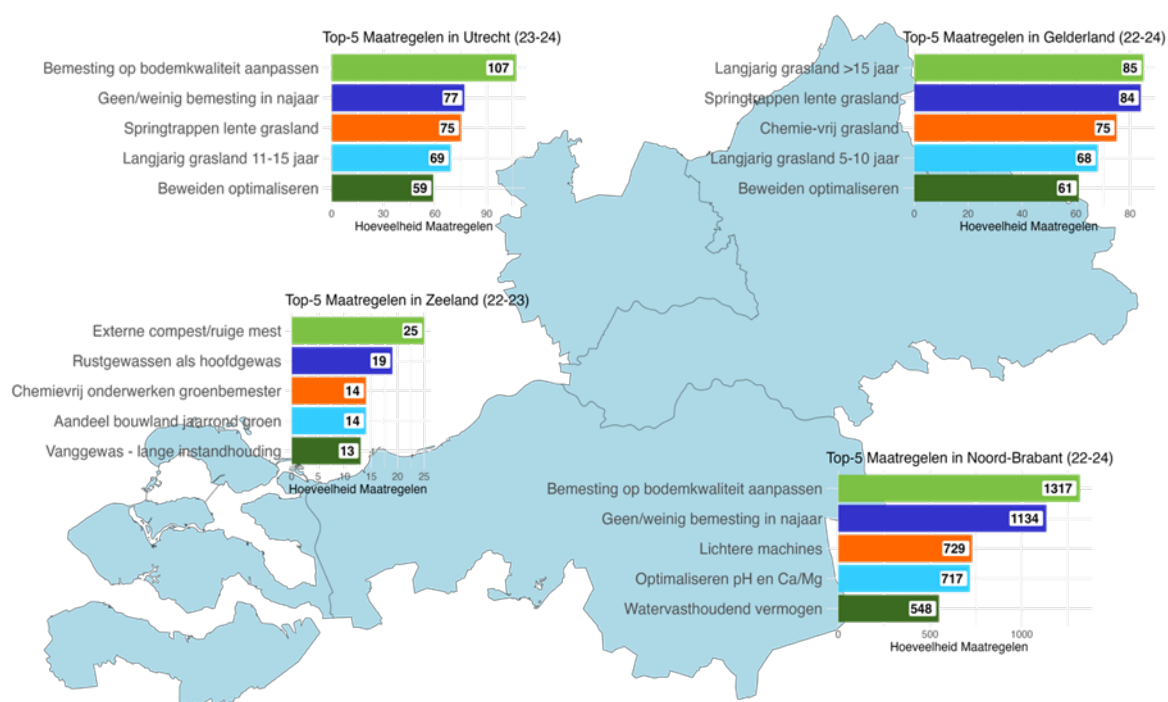

BedrijfsBodemWaterPlan (BBWP) biedt advies en inzicht in milieuprestaties agrariërs in Nederland

Het BedrijfsBodemWaterPlan (BBWP) geeft milieuvriendelijk advies voor agronomische maatregelen die de bodemgezondheid op veld- en bedrijfsniveau verbeteren en nutriëntenverliezen naar grond- en oppervlaktewater minimaliseren. Dit is toegesneden op de omstandigheden en praktijken op het landbouwbedrijf. Het integreert regionale milieudoelstellingen met veldrisicobeoordelingstechnieken en brengt mogelijkheden in kaart voor het implementeren van maatregelen die erop gericht zijn boeren te helpen bij het bereiken van de gewenste agronomische en ecologische doelen. Het BBWP is al in meerdere provincies in Nederland ingezet. In dit blog bespreken we de meest gebruikte maatregelen en hun milieueffecten, afgeleid van meer dan 100 maatregelen die in de afgelopen drie jaar zijn genomen door 833 boerenbedrijven. Dit is al bijna 2% van alle bedrijven in Nederland.

Inzichten uit vier provincies

In Noord-Brabant worden precisiebemesting, bodemverbetering en waterretentie vaak toegepast om de efficiëntie van het nutriëntegebruik te optimaliseren en de gevolgen van droogte te verzachten, gerelateerd aan het wijdverbreid voorkomen van uitspoeling en droogtegevoelige zandgronden. Gelderland richt zich op duurzaam landbeheer en bescherming van de biodiversiteit door langdurig graslandonderhoud, waarbij het grootste deel van het land wordt onderhouden door veehouders. Utrecht neemt een verscheidenheid aan maatregelen, waaronder precisiebemesting en teeltmaatregelen, gericht op de veerkracht van ecosystemen op de veengronden en optimalisatie van hulpbronnen. In Zeeland zijn de inspanningen gericht op het verbeteren van de bodemgezondheid door middel van

gewasbescherming en bodemverbetering. Al deze maatregelen zijn gericht op duurzaamheid van de landbouw op de lange termijn.

Maatwerkenaanpak voor duurzaamheid

De diversiteit aan maatregelen die in verschillende provincies van Nederland zijn genomen, onderstreept het belang van een op maat gemaakte aanpak voor duurzaamheid van de landbouw. Elke provincie heeft specifieke locatieomstandigheden en agrarische uitdagingen, dus er moeten passende maatregelen worden genomen om aan de lokale behoeften en prioriteiten te voldoen. Van precisiebemesting in Brabant en Utrecht, tot teeltmaatregelen in Gelderland en vervolgens tot bodemverbetering in Zeeland: boeren passen maatregelen aan om de duurzaamheid van de landbouw in hun respectievelijke context te optimaliseren. Dit benadrukt de noodzaak van het begrijpen en prioriteren van lokale behoeften om duurzame landbouwinspanningen in verschillende geografische gebieden te optimaliseren.

Veelzijdige oplossingen voor agrarische uitdagingen

Het scala aan maatregelen dat door boeren wordt ingezet, weerspiegelt een veelzijdige aanpak om de uitdagingen in de landbouw aan te pakken. Boeren implementeren een verscheidenheid aan strategieën om het nutriëntenbeheer te optimaliseren en de gewasproductiviteit te verbeteren en tegelijkertijd de gevolgen voor het milieu te verzachten. Deze veelzijdige aanpak erkent de onderlinge samenhang tussen agronomische en milieudoelen. Ook toont het de noodzaak aan van alomvattende oplossingen om uitdagingen aan te gaan en wordt het vakmanschap van boeren benadrukt, dat nodig is om de kloof tussen beide doelen te overbruggen.

Veerkracht en aanpassing aan klimaatverandering

Het nemen van maatregelen zoals bodemverbetering, gewasbescherming en waterretentie onderstreept de inspanningen van boeren om op de klimaatverandering te reageren. Door de bodemgezondheid te verbeteren en diversificatie van teeltsystemen toe te passen, willen boeren de gevolgen van extreme weersomstandigheden beperken en de duurzaamheid van de landbouw op de lange termijn bevorderen. Dit benadrukt de proactieve houding van boeren bij het reageren op veranderingen in het milieu en het belang van adaptieve managementpraktijken in de landbouw.

Over het geheel genomen, benadrukken de inzichten uit de BBWP-statistieken het belang van een op maat gemaakte aanpak van de landbouw op basis van de omstandigheden ter plaatse. Ook blijkt uit de statistieken de behoefte aan een veelzijdige reactie op de klimaatverandering, het verzachten van de impact van extreme weersomstandigheden en het bevorderen van duurzame landbouw op de lange termijn.

Contact:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Tessa van der Voort, e-mail tessa.vandervoort@nmi-agro.nl

Dit stuk is voorbereid door NMI/WUR stagiaire Mingwei Yang